

Matrix VHR-soorten en modelbeheerpakketten

Biotoop (in agrarisch gebied)		Type leefgebied	Verspreiding	1. Grasland met ruigopennode	2. Kuikervelden	3. Plas-dras	4. Legakkerbeheer	5. Kruidrijk grasland	6. Extensief beweide grasland	7. Ruig meet	8. Hoog waterpeil	9. Peel en klein historisch grasland	10. Natuurrijke historische water	11. Rietzoom en klein rietperceel	12. Duurzame slootbeheer	13. Botanisch grasland	14a. Stoppelveld	14b. Wintervoedselakker: ruig van 1-10 tot 1-8	15a. Wintervoedselakker: ruig van 15-5 tot 15-3	15b. Wintervoedselakker: ruig van 1-10 tot 1-5-3	16. Vogels	17. Bouwland voor hennep	18. Kruidrijk akker	19. Kruidrijk akker	20. Heidebeheer	21. Heide van boomvrij	22. Knip- en scheefweg	23. Struweelhaag	24. Spilvee	25. Halm- en hoogstamboomgaard	26. Halm- en hoogstamboomgaard	27. Halm- en hoogstamboomgaard	28. Griende	29. Boosje	30. Nestbescherming	31. Insectenrijk grasland	32. Insectenrijk grasland	Aanvullende tips voor beheer van biotopen en/of habitats				
braamsluiper	Dichte lintvormige beplanting met doornstruiken zoals meidoorn en sleedoorn van tenminste 1,5-2 meter hoog. Daarnaast in randen van vochtige oudere loofbossen.	verspreiding																																						Zorg voor een goed ontwikkelde struiklaag met liefst doornachtige struiken zoals meidoorn en sleedoorn. Zorg voor gefaseerd onderhoud van beplantingen. Zorg dat heggen voldoende kunnen uitgroeien.		
Engelse kwikstaart	Vooraf broedvogel in bollenvelden. Broedt op de grond en vermijdt bomen, hoge struiken en gebouwen. Voedsel bestaat uit insecten, vooral vliegen	verspreiding																																						Zorg in bollengebieden voor (bloemrijke) akkerranden en stoppels die tot in de zomer braak liggen.		
gekraagde roodstaart	Oudere bossen en bosranden. Daarnaast in houtwallen, heggen, singels, hoogstamboomgaarden. Broedt in holen, spleten en nestkasten.	verspreiding																																						Zorg voor voldoende (oude) bomen met holten. Nestkast is zinnig als voedselsituatie (insecten in kruid- en struiklaag) goed is. Zorg voor ondergroei in beplantingen en extensief graslandbeheer daarlans		
gele kwikstaart	Broedt in gras- en bouwlanden. In graslanden voornamelijk vochtige, extensieve hooi- en weilanden. In bouwlanden voornamelijk in granen, aardappelen en bieten.	verspreiding	+	+	++	+																																		Zorg in graslandgebieden voor kruidrijk, vochtig en laat gemaaid grasland. Zorg in bouwlandgebieden voor variatie in gewassen (bijvoorbeeld winter- en zomergraan) en voor spuitvrije akkerranden van minimaal 12 meter breed.		
graspieper	Graslandvegetatie met plaatselijk een dichte of ruige structuur. Voorkeur voor ruigere randen, slootkanten en dijkhellingen. Ook broedvogel op bouwland.	verspreiding	+	+	++	++	+	+	+	+																														Maai slootkanten later. Hanteer bij akkerranden een minimale breedte van 12 meter. Laat slootkanten deels ruig de winter in gaan voor schuilgelegenheden.		
grauwe gors	Vooraf op akkers met kruidenrijke slootkanten of greppels, lokaal ook op ruig kruidrijk grasland.	verspreiding					+	+	+																															Zorg in voorjaar/zomer voor voldoende hoog aanbod van een insectenrijk habitat zoals kruidenrijke akkerranden en in de winter voor aanbod van zadenrijke habitats zoals graanstoppels.		
grauwe kiekendief	In Nederland in het agrarisch gebied alleen nog broedvogel van grootschalig akkerbouwgebied, vooral met wintergranen en koolzaad, soms in luzerne.	verspreiding	+		++	+	+																																	Zorg voor nestbescherming op gangbare akkerbouwpercelen gecombineerd met creëren van goede voedselsituaties door braakpercelen en randenbeheer. Denk aan combinatiemogelijkheid met EFA-invoering in de vorm van vogelakkers.		
grauwe klauwier	Houtwallen, braam- en meidoornstruwelen, ruig grasland en ruigtevegetaties. Specifiek voedselaanbod in de vorm van grotere insecten en muizen is belangrijk.	verspreiding					++	+																																Zorg vooral voor goed ontwikkelde struwelen en andere ruigtevegetaties. Zorg voor een gefaseerd onderhoud van struwelen en ruigten. Zorg voor plaatjes als uitkijkpost.		
grote lijster	Afwisseling van (oude) bomen, singels en (randen van) bosjes in landschap van graslanden en akkers.	verspreiding					+	++	+																															Zorg voor voldoende (oude) bomen met naast liggend weiland. Streef naar kleinschaligheid in het landschap, dus leg waar nodig een extra singel aan. Zorg voor gefaseerd maaien en/of extensief weiden van het grasland.		
grutto	Vochtige en natte (structuurrijke) kruidenrijke (cultuur)graslanden in open gebied.	verspreiding	++	+	++	+	++	+	+	++																														Zorg voor kruidenrijke, laat gemaaide graslanden met (tijdelijk) hoog slootpeil in aaneengesloten blokken van minimaal 10 ha. Vermijd individuele, geïsoleerd liggende percelen kuikenland.		
hop	Open tot halfopen, liefst droge terreinen. Broedt in boomholtes en in oude vervallen schuurtjes. Vindt grote insecten tussen stenen en in kieren van bomen.	verspreiding						++	+																															Zorg voor voldoende (oude) bomen met holten en voor rust bij broedlocaties		
houtduif	Dichte bosschages, houtwallen, heggen en bomen(rijen) met voorkeur voor meidoorn, sleedoorn en vlier. Stoppelvelden, i.h.b. van granen in de nazomer, zijn belangrijk voor overleving jonge vogels	verspreiding						+	+																																Zorg voor delen van graan-, resp. maispercelen die tot najaar, resp. winter blijven staan als voedselgebied	
kemphaan	Open grasland met kruidenrijke en structuurrijke vegetatie en hoge grondwaterstand en plas-dras situaties	verspreiding	++	+	++	++	++	++	++	++																															Zorg voor een open gebied van minimaal 1.000 ha waarvan op een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 250 ha hoog slootpeil en extensief graslandbeheer	
kerkuil	Half open landschap met voorkeur voor extensief gebruikt agrarisch gebied zoals kruidenrijke percelen en perceelranden en boomgaarden.	verspreiding	+	+			++	+	+																																Plaats vooral ook nestkasten, maar niet in schuren met boerenzwaluwen. Zorg overstaand zomergraan, voor grazige vegetaties, voor muizenruiters, leg takkenrillen aan en doe dat vooral binnen 800 meter van een broedlocatie.	
kievit	Vochtige (structuurrijke) kruidenrijke graslanden en ook veel op bouwland, met name op maispercelen in graslandgebieden.	verspreiding	+	++	++	++	++	+	++	++																														Zorg in graslandgebieden voor kruidenrijke, laat gemaaide graslanden met (tijdelijk) hoog slootpeil. Zorg op Kievit rijke percelen met maistoppel voor uitstel van bewerking tot half mei, gecombineerd met braakranden		
kneu	Struwelen, houtwallen, (meidoorn/ sleedoorn) heggen, bomenrijen met een struiklaag alsmede ruige vegetaties.	verspreiding						+	+																																Zorg voor zadenrijke gewasmengsels zoals koolzaad en lijnzaad, voor dekking binnen 500 m in de vorm van een afwisseling van boom-, struik- en kruidlaag. Zorg voor een gefaseerd beheer van struik- en kruidlaag.	
kramsvogel	Relatief open bosrijk landschap in bosranden, in bossen bij open plekken. Broedt voornamelijk in (oude) bomen.	verspreiding						+	++	+																															Zorg rond bekende broedlocaties voor instandhouding van hoge populieren en fruitbomen als broedplek en vochtig beweide grasland als voedselgebied	
kwartelkoning	Grootschalige open akkergebieden, graslandgebieden in uiterwaarden en ruigten.	verspreiding	++	++	+			+	+	+	+																														Zorg voor de juiste biotoop in een gebied van 250 meter rond roepende mannetjes: op grasland zijn dat percelen die in ieder geval na 1 augustus worden gemaaid of beweide en op bouwland zijn dat onkruidsituaties en/of braakranden of -perceeltjes	
ortolaan	Houtwallen en bosranden bestaande uit zomereik, met daartussen traditionele akkerbouwgewassen als graan, aardappelen en hakvruchten.	verspreiding																																							Is alleen kansrijk bij voorkomen van geconcentreerd voorkomen van roggeakkers en soortgelijke extensief beheerde granen in combinatie met boomsingels. Streef naar een gebied met maatregelen van minimaal 100 ha.	
patrijs	Akkerland en grasland. Broedt voornamelijk in ruige (kruidenrijke) randen of onder houtwallen en hagen. Minder in intensief (nat) veenweidegebied.	verspreiding	+	++			++	++	+																																Leg vooral structuurrijke grasstroken en bloemrijke akkerranden aan, zo mogelijk in combinatie met heggen en/of houtwallen. Voer bij voorkeur alleen maatregelen uit indien het gebied met (deels aangepast) beheer minimaal 100 ha is.	
ransuil	Relatief open landschap, broedt in kleine bosjes, houtwallen en bosranden voornamelijk in oude nesten van ekster en zwarte kraai.	verspreiding	+	+				+	+	+																															Zorg voor een goede muizenstand door muizenruiters, overhoekjes etc. Handhaaf oude nesten van zwarte kraai want een ransuil maakt geen eigen nest of plaats een kunstnest. Zorg voor rust en dichte beplanting op winterroestplaatsen van ransuilen.	
ringmus	Voornamelijk meidoornhagen en bomenrijen met oude bomen (knotwilgen). Daarnaast in randen van bosjes.	verspreiding						+	+	+																															Zorg voor een kleinschalig landschap en voor aanleg een onderhoud van landschapselementen. Zorg voor aanleg van grazige en/of bloemrijke akkerranden en gebruik liefst een zadenrijk mengsel.	
roek	Graslanden met verspreide bosjes en (oude) bomenrijen (lanen). Broedt in de toppen van (oude) bomen en voornamelijk in kolonies.	verspreiding	+	+				+	+	+																															Zorg voor hoge bomen als nest- en slaapplek, voor rust in de omgeving van kolonies en voor vochtig grasland in de omgeving.	
scholekster	Bouwland en grasland, broedt op kale of schaars en kort begroeide plekken in open landschappen en op schaars begroeide akkers en kort cultuurgrasland.	verspreiding	+	++	++	++	++	++	+	++	++																														Zorg in graslandgebieden voor voldoende vochtig grasland als voedselgebied. Zorg op maispercelen voor uitgestelde bewerking en braakranden.	
slobeend	Open grasland gebieden met veel sloten, maar ook in moerassen. De aanwezigheid van ondiep, stilstaand, eutroof water is belangrijk.	verspreiding	++	++	++	+	++		++		++	+	+																												Zorg voor in het broedseizoen verhoogd slootpeil gecombineerd met kruidenrijk en laat gemaaid grasland en relatief weelderig begroeide oevers.	
spotvogel	Relatief open cultuurlandschap met bosjes, houtwallen, singels en/of boomgaarden.	verspreiding																																							Zorg voor een dichte vegetatie (bijvoorbeeld struweel) met een goed insectenaanbod. Zorg voor ruigten, voor gelaagdheid in beplanting en vegetatie en voor gefaseerd onderhoud.	
spreeuw	Overall in het agrarisch cultuurlandschap, broedt onder dakpannen op daken van gebouwen en in holten van bomen. Tijdens de zomer en herfst foerageert de soort op (zachte) vruchten en zaden.	verspreiding		+			++	+	+																																	Plaats waar nodig nestkasten voor een bijdrage aan broedgelegenheden en voorkom verdroging van grasland
steenuil	Kenmerkende vogel van het kleinschalig cultuurlandschap. Broedt vooral in nestkasten, maar ook in holten van bomen, nissen en zolders van schuren en stallen.	verspreiding						+	+	+																															Zorg voor een kleinschalig landschap op en rond het erf. Hang waar mogelijk effectief een marter-veilige nestkast op, maar zorg ook voor voedsel: takenrillen, muizenruiters etc. Maak drinkbakken steenuil-proof.	

Biotoop (in agrarisch gebied)		Type leefgebied	Verspreiding	1. Grasland met ruigte	2. Kuiltweeveld	3. Plasdras	4. Leggebied	5. Kruidrijk grasland	6. Extensief grasland	7. Ruige meent	8. Hoog waterpeil	9. Poel en klein historisch water	10. Natuurverleidelijke oever	11. Rietzoom en klein rietperceel	12. Duurzame stroobehaar	13. Stoppeland	14a. Winteroederslakken	14b. Winteroederslakken; riet 15-5 tot 15-3	15. Vogelsluis	16. Boelwiel	17. Kruidrijk akker	18. Akker met boomrijen	19. Akker met boomrijen	20. Akker met boomrijen	21. Akker met boomrijen	22. Akker met boomrijen	23. Akker met boomrijen	24. Akker met boomrijen	25. Akker met boomrijen	26. Akker met boomrijen	27. Akker met boomrijen	28. Akker met boomrijen	29. Akker met boomrijen	30. Akker met boomrijen	31. Akker met boomrijen	32. Akker met boomrijen	33. Akker met boomrijen	Aanvullende tips voor beheer van biotopen en/of habitats								
torenvalk	Open en half open terreinen, broedt vaak in nestkasten maar ook in oude nesten van de zwarte kraai.		verspreiding	+	+		++	++	+							+	++	++	++	++	++	++	++	++	+	+														Zorg voor muizenrijke vegetaties en streef naar een netwerkachtige structuur van voedselplekken/randens. Wees terughoudend bij plaatsen van nestkasten in gebieden met weidevogelstelling.						
tureluur	Vochtige kruidrijke en bloemrijke graslanden met een structuurrijke (hoge) vegetatie, in combinatie met kale, slijkkige waterkanten.		verspreiding	++	+	++	++	++	++	++	++	++	++																											++	++	Zorg voor in het broedseizoen verhoogd slootpeil gecombineerd met kruidrijk en laat gemaaid grasland. Realiseer pladras oevers en/of afgevlakte oevers.				
veldleeuwrik	Open gras- en bouwlandgebieden met een korte vegetatie; graanakkers, kruidrijke graslanden en heidevelden.		verspreiding	+	+	+	++	+	+	+						+	++	+	+	+	++	++	++	++																++	++	Zorg in graslandgebieden voor kleine plekken zonder vegetatie (zwarte grond, dan wel niet of half verharde landbouwpaden). Zorg in bouwlandgebieden voor een voldoende oppervlakte luzerne en/of braak.				
velduil	Open polders, duinvaleien, heidevelden en rietmoerassen.		verspreiding	++	+	+	+	++						+		+	+	+	+	+	+	+																		+	+	Wees alert op onverwachte broedgevallen en houd 50 bij 50 meter niet te maaien/oogsten perceel aan rondom nest.				
watersnip	Vochtige kruidrijke en bloemrijke graslanden met een structuurrijke (hoge) vegetatie, in combinatie met kale, slijkkige waterkanten.		verspreiding	++	+	++	+	++	++	+	++	++	++																											+	+	Zorg voor afvlakken en modderig maken van slootkanten en/of wateraanvoerende greppels gecombineerd met realiseren van kruidrijke percelen.				
wulp	Vooraf in open en halfopen agrarisch cultuurland op grasland en bouwland op zandige en venige bodems.		verspreiding	++	+	+	++	++	+	+	++						+			+	+																				Zorg voor kruidrijk laat gemaaid grasland.					
zomertaling	Open graslandgebieden met drassige graslanden met ondiepe, stilstaande wateren, goed ontwikkelde oevervegetatie en kruidrijke percelen.		verspreiding	++	+	+	++			++	++	++	+																											++	++	Zorg voor in ieder geval in het broedseizoen verhoogd slootpeil gecombineerd met kruidrijk en laat gemaaid grasland en/of graslandranden.				
zomertortel	Halfopen, beboste terreinen met kruidrijke akker- en graslanden. Broedt in het agrarisch gebied vooral in hagen met meidoorn en sleedoorn.		verspreiding				++	+	+							++	++		+	+	++	++	++		++															+	+	++	Zorg voor aanwezigheid van voldoende beplanting, maar vooral ook voor struiken en doorstruwelen. Zorg voor gefaseerd onderhoud met aandacht voor variatie in breedte en hoogte. Zorg ook voor grazige, kruidrijke situaties.			
zwarte stern	Open graslandgebieden met brede sloten, hoog slootpeil en weelderige sloot- en oevervegetatie (met name krabbenscheer).		verspreiding	+	+		++	+	+	+	+	+	++																											++		Leg waar kansrijk en nodig en tijdig (rond 15 april) op minimaal 200 meter van bomen per locatie 5-20 nestvotjes uit. Zorg voor rust rond de kolonie en plaats zo nodig een raster (bij beweiding).				
boomkikker	Poelen met vrijwel stilstaand water en goed ontwikkelde onderwatervegetatie met op het zuiden geëxponeerde struiken en struweel en hoge meerjarige kruiden in ondergroei.		verspreiding								++											++		++	++															+		Zorg voor combinatie poel (visvrij) en struiken (lieft bramen), maximaal 5 km van bestaande populatie en voor een netwerk van groene en/of blauwe elementen. Voorkom paddentrek over drukke wegen. Zorg voor gefaseerd schonen van wateren.				
kamsalamander	Poelen, geïsoleerde wateren met goed ontwikkelde water- en oevervegetatie binnen 100 meter van struweel, ruige vegetatie en bos.		verspreiding				+				++	+										++		++	++															+	+	Zorg voor combinatie van stilstaand water (visvrij) met onderwatervegetatie en beplanting in de buurt, wateren max 300 m uit elkaar, verbindingen nodig, zo nodig amfibietunnels om wegen veilig te kunnen passeren. Zorg voor gefaseerd schonen.				
knoflookpad	Open helder voedselrijk water (niet geïsoleerd) met goed ontwikkelde water- en oevervegetatie in combinatie met open zand of akkers.		verspreiding								++	+				+						++	+																			Zorg voor combinatie van poel (visvrij) met open zandplekken of zanderige akkers in de buurt (zo nodig uitrasteren van de oever), leg een nieuwe poel aan op max 500 m van bestaande populatie. Zorg voor gefaseerd schonen.				
poelkikker	Kleine voedselarme (zwak zure) geïsoleerde wateren (poelen, sloten) met goed ontwikkelde water- en oevervegetatie binnen 10-15 meter van extensief beheerd (kruidrijk) grasland.		verspreiding				+				++	++																														Zorg bij voorkeur voor een complex van meerdere voedselarme wateren met per water minimaal een straal van 20 m. Wateren verbinden met groene en/of blauwe elementen. Zorg voor gefaseerd schonen en maaien van grasland 1x per jaar (>10 cm).				
rugstreeppad	Pioneerhabitats zoals los zand in combinatie met kleine ondiepe wateren, ook ondiepe sloten.		verspreiding								++	+				+																										Zorg voor een combinatie van ondiepe (snel opwarmende) wateren met zandige grond in de buurt voor overwintering. Voorkom dichtgroei van sloten. Zorg voor overwinteringsplekken op erven (steenstapels, overhoeken etc.)				
geelbuikvuurpad	Oeverzones van heuvellandbeken en natte graslanden van bronbeken, maar ook karrensporen, poelen in groeven en kale poelen die regelmatig droogvallen.		verspreiding								++																															Zorg voor tijdelijk ondiepe wateren die af en toe droogvallen (vroeger waren dit karrensporen). Een veedrinkpoel en aangrenzend nat grasland is een vervangend biotoop.				
vroedmeesterpad	Landbiotoop omvat stenige hellingen onder andere in graften. Plant zich voort in pionierwateren zoals poelen in groeven, betonnen drinkbakken en koude bronpoelen langs hellingbossen.		verspreiding								++																															Zorg voor open op het zuiden geëxponeerde hellingen want het is een warmtemin-nende soort. Stimuleer het graven van tijdelijke, droogvallende geschikte plassen en poelen. Zorg voor winterverblijfplaatsen zoals struweel, stapelmuren en steenhopen.				
beekprik	Beken met goede waterkwaliteit, wel enige doorstroming maar ook delen met lage stroomsnelheid.		verspreiding									+		+																												Zones van 10 meter langs beken niet bemesten. Bomen langs beken laten staan en beken mogen niet droogvallen. Houd beken meanderend.				
grote modderkuiper	Kleine vegetatierijke wateren zoals poldersloten met goede waterkwaliteit, moerassen en meanders van langzaam stromende rivieren en beken		verspreiding								++	++																												+	+	+	Schoon wateren gefaseerd in ruimte en tijd (bijvoorbeeld september - februari). Baggeren met pomp zonder vleugels. Bagger controleren op grote modderkruipers en zo nodig terugzetten in de sloot. Zorg voor brede plasdras oevers.			
bittervoorn	Relatief brede poldersloten met goed ontwikkelde water- en oevervegetatie en aanwezigheid van zoetwatermosselen.		verspreiding								++	++																													+	+	+	Schoon wateren gefaseerd in ruimte en tijd en zorg voor migratiemogelijkheden binnen het gebied en naar buiten. Voorkom niet passeerbare barrières. Bagger met pomp zonder vleugels. Zet zoetwatermosselen terug na schonen van sloten.		
ingekorven vleermuis	Verblijft in gebouwen, o.a. zolders (zomer) en in ondergrondse ruimten (winter). Vliegroutes langs lanen, houtwallen en singels en oeverbegroeiing. Jaagt in kleinschalig bosrijk landschap, nabij en in stallen.		verspreiding																			++	++		++	++															+	+	Zorg voor toegankelijkheid van stallen en leg waar nodig extra verbindingen aan in het landschap. Zorg voor vleermuisvriendelijke verlichting op het erf.			
grijze grootvleermuis	Verblijft in gebouwen en jaagt boven open grasland, rond boomkronen en in gebouwen.		verspreiding				+				+	+	+										++	++		++																		Zorg voor toegankelijkheid van zolders voor vleermuizen en voor afwisseling van (hoge) bomen en open gebied in en naar het foerageergebied. Zorg voor rust op verblijfplaatsen.		
tweekleurige vleermuis	Verblijft in gebouwen en jaagt boven open grasland, open water, boven boomkronen en rond lantaarnpalen.		verspreiding								+	++											++	++		++																		Zorg voor toegankelijkheid van spouwmuren en zolders voor vleermuizen en creëer structuurrijke (oever)vegetaties als foerageergebied. Zorg voor vleermuisvriendelijke verlichting op het erf.		
hamster	Graan- en luzernerpercelen jaarlijks en ruimtelijk roulerend verbouwd in een mozaïekpatroon (alleen op leem- of lössbodem in Limburg).		verspreiding																																								Zorg voor een teelt van wintergraan. Zorg voor handhaving van een deel van het graangewas in de winter en ploeg niet dieper dan 50 cm.			
hazelmuis	Struweelbegroeiingen in hellingbossen in Zuid Limburg.		verspreiding																			+		++	++																		Zorg voor een goed ontwikkelde struweel- en strooisellaag op de rand van bos en open gebied. Zorg voor onderhoud van beplantingen tussen 1 december en 15 maart en maaien tussen 1 december en 1 juni. Zorg waar nodig voor verbindingen.			
noordse woelmuis	Overgangzone tussen water en riet met veel dynamiek, aanwezigheid van zeggen, strooisel en in natte gebieden op droge delen zonder struiken en bomen, bij voorkeur aanwezigheid hooi en rietstapels.		verspreiding									+	++																														Zorg voor dynamisch waterpeil waarbij het gebied af en toe blank staat, voor plasbermen, voor begroeiing met riet en zeggen, voor zoveel mogelijk gefaseerd maaien en schonen, voor stapelen van maaisel op hoopjes of voor afvoeren van het maaisel.			
bunzing	Heggen, houtwallen, bosranden, greppels en akkerranden meestal in waterrijke gebieden met oevervegetatie riet(velden) en ruigtes.		verspreiding	+	+	+	++	+			+	++										+	+	++	+	++	++																	Zorg voor verbindingen tussen landschapselementen en de daarin gelegen schuilplekken bijvoorbeeld door houtstapels en takkenhopen.		
grote vuurvlieder	Laagveenmoerassen met een mozaïek van ijl veenmosrietland, rietland en hooiland met waterzuring (waardplant).		verspreiding				+				+	++																																Tref alleen daar maatregelen waar het gebied grenst aan een gebied met een bronpopulatie. Bij maaien de rozetten van waterzuring (waardplant!) laten staan en verder voorkomen dat de wortels van de waterzuring langdurig onder water staan.		
gevlakte witsnuitlibel	Laagveenmoerassen, vegetatierijke vennen en duinplassen		verspreiding								+	++	+	+																													Schoningswerkzaamheden tussen half augustus en half oktober en maximaal 1/3 van de oppervlakte per jaar. Oevers één maal per jaar gefaseerd maaien.			
groene glazenmaker	Laagveenmoerassen en sloten met matig voedselrijk water, overgaand in rijk gevarieerde verlandings-vegetaties van dichte krabbenscheervegetaties.		verspreiding								+	+	+	++																													+	+	+	Introductie krabbenscheer zinvol mits gebied grenst aan een gebied met bronpopulatie groene glazenmaker. Zorg voor slootpeil 20-30 cm -mv. Laat bij schonen de helft van de krabbenscheer staan. Realiseer een gevarieerde oever- en/of ruigtevegetatie.

